

Фикҳ дарслари (228-дарс) Кусуф ва хусуф намози



19:00 / 28.04.2023 3901

Қуёш тутилганда жуманинг имоми одамлар билан икки рақъат нафл намоз ўқийди.

Бу намоз худди жума ва икки ийд намозлари каби бўлади.

يَلَّالْهُلَا قِرَاخُمْ نَبَّ عَصِيْبَقُ نَع
تَفِسُّكُ : لَأَقُ هُنَّعُ هَلَلَا يَضَر
هَلَلَا لُوسَرِ دَعُ يَلَعُ سُمُّشَلَا

جَرَّخَ فَمَلَّسَ وَهَيْلَعُ هَلَّالِا يَلَّصِ
 ذِي مَوِي هَعَمَ اَنَّاو ، هَبُّوْثُ رُجِّي اَعَزَفِ
 نِيَتَعَكَّرِ يَلَّصَفِ ، هَنِي دَمَلَّابِ
 مُمْث ، مَاي قَلَّامِ هِي فَلَاطَّافِ
 هَذَه اَمَّنَّا : لَقَفِ ، تَلَجُّنَّاو ، فَارَصُّنَّا
 اِذِّافِ ، اِهَبُّ هَلَّالِا فَوَّخِي تَايَّالِا
 هَالَّصِ تَدَحَّكَ اَوَّلَّصَفِ اَهُمُّتِيَّارِ
 هَاوْرِ . هَبُّوْثُ كَمَلَّانِمِ اَهُمُّتِيَّالَّصِ
 يَّاسُّنَّالَّو دُوَادُ وُبَّأُ

Қобийса ибн Мухориқ ал-Ҳилолий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг даврларида қуёш тутилди. Бас, у зот дахшатга тушган ҳолда кийимларини судраб, (шошилиб) чиқдилар. Мен ҳам ўша куни у зот билан Мадинада эдим. Бас, икки рақъат намоз ўқидилар. Иккисида қиёмни узоқ қилдилар. Сўнг қуёш очилганда қайтдилар ва:

«Албатта, булар оят-белгилардир. Аллоҳ таоло улар билан бандаларини қўрқитади. Қачон уларни кўрсангиз, энг яқиндаги ўқиган фарз намозингиз каби намоз ўқинг», дедилар».

Имом Абу Довуд ва Насоий ривоят қилишган.

Камол ибн Ҳумом: «Ўшанда бомдод намозидан кейин, қуёш икки найза бўйи кўтарилганда тутилган эди», деган.

Иккисида қироатни махфий ва узоқ қилади.

لَاقُ هُنَّ عُلَّالُ يَضَرَّ رَمَسٌ نَع
هُلَّالُ يَلَّصُ يَبْنُلَا اَنْبُ يَلَّصُ
الْفُوسُكُ يَفَمَّ لَسَوِ هِيَلَع
بُأَخْصَا هَاوَر. اَتَوْصُ هَلْ غَمَسَن
يَنْسُلَا

Самура розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам қуёш тутилганда бизга имом бўлиб намоз ўқидилар. Биз у зотнинг овозларини эшитмадик».

«Сунан» эгалари ривоят қилишган.

Чунки қуёш кундузи тугилади. Кундузги жамоат намозларида қироат махфий бўлади.

ةَالَصُ يَفُ اُنُكُ : ةَشِيْءَا عُو تَلَا قُو
يَفُ هَتَا عَارِقُ تَرْزَحُ فِ، فُوسُكُ
، ةَرَقَبُلَا ةَرُوسُ ب يَلُ وَا لَا ةَغُ كُرَلَا
. نَا رَمَعَلَا ةَرُوسُ ب ةَي نَا ثَلَا ي فَو
. دُوَادُ وُبَا هَاوَر

Оиша розияллоху анҳо:

«Кусуф намозида эдик. У зотнинг қироатларини биринчи рақъатда Бақара сурасига, иккинчисида эса Оли Имронга тахмин қилдим», деганлар.

Абу Довуд ривоят қилган.

Қироат махфий бўлганидан, қайси сура қироат қилинганини билиб бўлмаган. Шу билан бирга, қироат узоқ бўлгани ҳам билиниб турибди.

Сўнгра то қуёш очилиб кетгунча дуо қилади.

Чунки Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам шунга амр қилганлар.

هُنَّعُ هَلْ لَّا يَضَرُّ سَوْمٌ يَبَا نَعُ
هُيَلَعُ هَلْ لَّا يَلَّصُّ يَبْنَلَا نَعُ
يَتَلَّاتِ أَيُّ آلَا هَذَهٗ نَا لَاقَ مَلَسَو
دَحَاتُ وَمَلُ نُوكَاتُ هَلْ لَّا لَسُرِّي
أَهْلُ سُرِّي هَلْ لَّا نَكَلَو ، هِتَ أَيَّ حَلَّو
مُتَيَّارُ إِذِإْفُ ، هَدَابِعُ أِهْبُ فَوَّخِي
هَزَكِذِي لَّا أُوغَزَفُفُ أَيُّ يَشُ أَهْنَمُ
هُسْمَخَلَا هَاوْرُ . هِرَافُ غَتُّ سَاوْ هِيَّأَغْدَو
يُذِمُّرَّتْ لَّا آلَا

Абу Мусо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ юборадиган ушбу оятлар бировнинг ўлими ёки ҳаёти учун бўлмайди. Лекин Аллоҳ уларни бандаларини қўрқитиш учун юборади. Бас, улардан бир нарсани кўрсангиз, Аллоҳга зикр ва дуо қилишга, истиғфор айтишга шошилинг», дедилар».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Бу намозда жумадаги каби хутба қилинмайди. Чунки Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам намоз ўқишга амр қилганлар. Хутба қилишга амр қилмаганлар.

Агар имом ҳозир бўлмаса, худди хусуфдаги каби, якка-якка ўқийдилар.

Чунки Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг хусуф намозини жамоат билан ўқиганлари нақл қилинмаган. Шунинг учун хусуф намозини уйларда оддий нафл намозлари каби ўқилади.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.